

Troms og Finnmark fylkeskommune
Att:
Postboks 701
9815 Vadsø

Høringssvar - Vannforvaltningsplaner med tilhørende dokumenter for Norsk-finsk vannregion for planperiode 2022-2027

Innledning

Vi viser til mottatte høring datert 01.03.2021 av regional vannforvaltningsplan med tilhørende tiltaksprogram og handlingsprogram.

Fiskeridirektoratet region Nord har i samarbeid med hovedkontoret utarbeidet innspill til høringen. Fiskeridirektoratets regioner følger opp arbeidet med vannforvaltningsplanene regionalt. Fiskeridirektoratets hovedkontor har ansvar for oppfølging av rømt fisk og kongekrabbe i dette arbeidet.

Vi viser til våre tidligere innsendte svar på høring av planprogram og hovedutfordringer, og bidrag til tiltaksprogram og konsekvensutredning, samt annen deltakelse i arbeidet med vannforvaltningsplan og tiltaksprogram.

Fiskeridirektoratet har gjennomgått høringsdokumentene og har flere innspill og råd til oppdatering av utkast til regional vannforvaltningsplan og tiltaksprogram. I den grad vi har tilbakemeldinger og svar på spørsmålene som er stilt i høringen, vil det komme frem i våre innspill og råd.

Kunnskapsgrunnlaget Vann-Nett

Under forutsetning av at Vann-Nett er oppdatert vil vannforvaltningsplanen gi en god oversikt over miljøtilstand og påvirkninger i den enkelte vannforekomst.

Akvakultur

Fiskeridirektoratet har oversendt oppdatert og kvalitetssikret informasjon om påvirkning fra akvakultur i Vann-Nett. Det er pr. i dag mange vannforekomster der påvirkning fra utslipp fra akvakultur er registrert med ukjent påvirkningsgrad. Etter vår

vurdering har vi tilstrekkelig kunnskap til å kunne angi påvirkningsgraden også i disse. Vi vil fortsette arbeidet med få oppdatert Vann-Nett.

Regional vannforvaltningsplan

1.3.3 Overvåking i overflatevann

Påvirkninger fra akvakultur side 28-29. Vi gjør oppmerksom på setningen ikke beskriver riktig formål med C-undersøkelsen, «*For å vurdere om organisk materiale kommer fra akvakulturanlegget eller andre kilder området, blir belastningen fra akvakultur overvåket gjennom C-undersøkelser.*» Formålet med C-undersøkelsen beskrives i NS 9410:2016 Miljøovervåking av bunnpåvirkning fra marine akvakulturanlegg, og er en trendovervåking av bunnforholdene i overgangssonen¹ ved akvakulturanlegg.

1.9.4 Påvirkning på vannforekomstene i dag, drivkrefter og utvikling fremover

Akvakultur side 67. Vi gjør oppmerksom på at det også i dag er nødvendig å vurdere samlet belastning. Dette poenget gjelder med andre ord også for dagens situasjon, og representerer derfor ikke noe nytt i anledning produksjonsøkning og/eller bruk av større areal.

For ordens skyld nevner vi at høsting av tare reguleres av havressursloven, mens dyrking av tare krever akvakulturtillatelse.

8 Vedlegg: Planretningslinjer

Under høring av forslag til planprogram ble det stilt spørsmål om det er behov for regionale planbestemmelser og/eller retningslinjer knyttet til vannforvaltningsplanen. Fiskeridirektoratet viste i sitt innspill til at vi mente at det ikke er ønskelig eller nødvendig.

Vannforvaltningsplanene, med unntak av Trøndelag vannregion, som er på høring inneholder forslag til planretningslinjer. Formålet med retningslinjene er i hovedsak å

- oppnå helhetlig vannforvaltning etter vannforskriften, og
- inkludere vann på et tidlig stadium i kommunenes samfunns- og arealplanlegging.

Fiskeridirektoratet stiller spørsmål ved om retningslinjene slik de er utformet i høringsforslaget vil medvirke til mer helhetlig vannforvaltning. I tilknytning til de foreslåtte retningslinjene, står det at de kan omhandle tema som i noen tilfeller også er regulert etter sektorlover. Det kommer ikke klart fram av retningslinjene hvilke krav/føringer som er hentet fra andre lover og forskrifter. Fiskeridirektoratet er bekymret for at retningslinjene kan medvirke til å gjøre vannforvaltningen mer uoversiktlig, blant annet ved å presentere gjeldende lov- og forskriftsfestede krav som retningslinjer som ikke er rettslig bindende.

Dersom det er et mål å tydeliggjøre utdrag fra lover og forskrifter som er særlig relevante i vannforvaltningen, anbefaler vi til at det blir gjort som fakta-presentasjon, i stedet for som omskrivning til retningslinjer.

---

¹ Område som strekker seg fra anleggssonen og til en individuelt fastsatt yttergrense hvor mindre partikler fra akvakulturanlegget sedimenterer, jf. NS 9410:2016.

Når det gjelder formålet å inkludere vann på et tidlig stadium i kommunenes samfunns- og arealplanlegging, stiller vi spørsmål ved om det er føringer i de foreslåtte retningslinjene som ikke allerede er dekket av gjeldende overordnede føringer. Vi viser i denne sammenheng til Miljødirektoratets veileder «Vannmiljø i arealplanlegging». Vi kan ikke se at det er behov for å presentere gjeldende føringer som regionale planretningslinjer. Retningslinjene som er foreslått, er i stor grad de samme i alle regionene. Vi vurderer det som uheldig å vedta regionale retningslinjer som i liten grad er regionalt tilpasset, men som likevel har noe ulik ordlyd.

Dersom det er behov for mer utdypende føringer knyttet til vann i samfunns- og arealplanleggingen, bør disse heller komme i form av oppdaterte nasjonale føringer.

Vi stiller avslutningsvis spørsmål ved om bruken av ordene «skal»/«må»/«bør» i retningslinjene er gjennomtenkt. «Skal» og «må» er i utgangspunktet lite egnet i formulering av retningslinjer som ikke er rettslig bindende. Gjennom slik ordbruk, kan føringene bli oppfattet som absolutte krav uten å være det. Vi anbefaler derfor at ordet «bør» benyttes i retningslinjer, og at eventuelle krav som følger av annet regelverk tas ut av retningslinjene.

For øvrig merker vi oss at vannregionmyndigheten i tiltaksprogrammet 1.1 Nasjonale og regionale føringer selv presiserer følgende «[...] *Retningslinjene presiserer hva som allerede eksisterer i relevant lovverk, og tilføyer ingen nye bestemmelser eller begrensninger.*»

Tiltaksprogram

8 Tiltak akvakultur

8.1 Tilstand og utfordringer

Side 40 Andre avsnitt: For å unngå misforståelse råder vi til at det tydelig skilles når det tverrsektorielle omforente kunnskapsgrunnlaget omtales og når nyere data som ikke er inkludert i dette omtales. Vi ber også om at avsnittet oppdateres slik at det kommer frem at klassifisering etter vannforskriften ikke er en vurdering gjort av Vitenskapelig råd for lakseforvaltning (VRL), vi viser til informasjon fra Miljødirektoratet i november 2020.

8.2 Tiltak innen akvakultur

Side 53 Tiltak punktutslipp fra akvakultur

Første avsnitt: Vi legger til grunn at det er primært er tiltak som inngår i tiltaksprogrammet som beskrives. I den sammenheng mener vi det er relevant å vise til om den nevnte vannforekomsten er vesentlig påvirket (middels eller stor grad som har ført til redusert tilstand). Vil vil råde til at dette kommer frem.

Side 53 Tiltak diffus avrenning og utslipp fra akvakultur i sjø side 53

Første avsnitt. Vi viser til rådet ovenfor, og mener det også her relevant å vise til antall vannforekomster med vesentlig påvirkning.

Side 55 Vurdering av måloppnåelse

Til avsnitt to ønsker vi å opplyse at alle innrapporterte miljøundersøkelser (B-, C- og andre undersøkelser) er tilgjengelig i Fiskeridirektoratets kartverktøy under temalaget «Miljøtilstand». Rapporter fra gjennomførte undersøkelser ved den enkelte lokalitet kan hentes ut.

9 Fremmede arter - kongekrabbe

I det kvoteregulerte området er påvirkningen registrert riktig, og Fiskeridirektoratet vil legge inn tiltaket høsting av fremmede marine arter i Vann-Nett.

15 Andre tiltak - Plast og marin forsøpling

Vi viser til tidlere innspill om Fiskeridirektoratets arbeid med marin forsøpling, og krav og plikter i fiskeri- og akvakulturlovgivningen. I denne sammenheng ønsker vi å informere om Fiskeridirektoratets handlingsplan mot marin forsøpling² av 15. mars 2021. Planen omhandler opprydningstiltak, forebyggende arbeid og satsning på forskning og utvikling for en femårs periode, fra 2021-2026, innenfor yrkesfiske, fritidsfiske og akvakultur.

Handlingsprogram

Vi merker oss at forslag til handlingsprogram legger opp til aktiviteter og oppgaver som ikke følger av vannforskriften. Vannregionmyndigheten sier selv under handlingsprogram side 2 *«Ettersom det regionale tiltaksprogrammet for 2022-2027 inneholder mange tiltak som skal bidra til å bedre vannkvaliteten i vannregionene, er det også lagt opp til en årlig tiltaksrapportering fra alle sektormyndigheter. En slik årlig rapportering følger ikke av forskriften, men vil være viktig for å kunne følge opp sektormyndighetene som har ansvar for gjennomføring av tiltak.»* Vi ser dette er nærmere konkretisert under:

Oppgave 3: Følge opp myndigheter som har oppgaver i henhold til regional plan og tiltaksprogram jmf. Vannforskriften.

Aktivitet 16 Årlig rapportering på vedtatt tiltaksprogram.

Aktivitet 17 Rapportere til VRM når planens formål og prioriteringer avviker.

Vi legger til grunn at Fiskeridirektoratet som sektormyndighet skal oppdatere gjennomføring av tiltak i tiltaksmodulen i Vann-Nett. Tiltaksstatus vil dermed fremgå i Vann-Nett, inkludert informasjon om tiltaket utsettes eller ikke gjennomføres. I den sammenheng viser vi til at rapporter kan hentes ut fra Vann-Nett, og vi forutsetter at vannregionmyndigheten kan hente ut opplysninger om tiltaksgjennomføringen der.

Fiskeridirektoratet stiller spørsmåltegn til om vannregionmyndigheten har anledning til å stille slike krav om rapportering fra sektormyndigheter slik det gjøres i utkastet til handlingsprogram. Etter vårt syn kan handlingsprogrammet ikke liste opp aktiviteter og oppgaver for sektormyndigheter som ikke følger av vannforskriften.

Vedrørende oppgaver og aktiviteter på lokalt/vannområdenivå ønsker vi å gjenta vårt innspill til planprogram i 2019, *«Vi forutsetter at det er mulig for Fiskeridirektoratet å oppfylle denne plikten gjennom medvirkning på vannregionnivå. Medvirkning på vannområdenivå utfordrer vår ressursbruk og kapasitet, og kan som utgangspunkt ikke forventes.»*

---

² Fiskeridirektoratets handlingsplan mot marin forsøpling, 15. mars 2021, <https://www.fiskeridir.no/Sjoeareal/Nyheter/2021/fiskeridirektoratets-handlingsplan-mot-marin-forsopling>

Oppsummering

Fiskeridirektoratet har et særlig ansvar for å påse at oppdatering som angår eget ansvarsområde ligger innenfor nasjonale føringer før og etter høring, jf. vannforskriften § 22. Så langt vi kan se er høringsdokumentene ikke i strid med nasjonale føringer innenfor vårt ansvarsområde.

Fiskeridirektoratet ber om at våre råd og innspill inkluderes i det videre planarbeidet. Dersom disse ikke tas inn ber vi om tilbakemelding for å kunne avklare evt. misforståelser, spørsmål e.l. Vi ønsker også å bli kontaktet dersom det er annet innenfor vårt sektoransvar vi kan bidra med.

Med hilsen

Tom Hansen
konstituert seksjonssjef

Audun Århus
rådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift.

Mottakerliste:

Troms og Finnmark
fylkeskommune

Postboks 701

9815 Vadsø

Kopi til:

Fiskeridirektoratet

Postboks 185
Sentrum

5804 BERGEN

Vedlegg

Nyttebeskrivelser akvakultur
endelig tabell

